

LANDSTINGET BLEKINGE

Landstingsdirektörens stab

2015-03-31

Dnr

Dokumentation av landstingets övergripande planerings- och uppföljningsprocess

Inledning

Syftet med dokumentet är att fastlägga viktiga moment i landstingets övergripande planerings- och uppföljningsprocess samt ansvaret för dessa. Processen beskrivs utifrån beslutsnivåerna landstingsfullmäktige, landstingsstyrelse/nämnder och förvaltning. Förutom när planerings- och uppföljningsdokumenten ska behandlas i respektive politiskt organ anges rutiner för dialogforum på tjänstemannanivå och politisk nivå.

Tidpunkterna för de olika momenten inom planering- och uppföljningsprocessen kan variera. Ett detaljerat kalendarium fastställs inför varje nytt kalenderår. Kalendarium för 2015 bifogas.

Landstingsstyrelsen utfärdar anvisningar till nämnderna för att tydliggöra förutsättningar samt krav på innehåll och omfattning av de dokument som ska beslutas. Anvisningarna innehåller även information om t.ex. tidplan, mallar och hantering.

Beslutsnivåer

Landstingsfullmäktige

Landstingsfullmäktige är landstingets högsta beslutande organ. Landstingsfullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller frågor av större vikt. Det innebär bland annat att beslut om vision, övergripande mål och riktlinjer, politiska inriktningsdokument, budget och årsredovisning tas av fullmäktige.

Landstingsstyrelse

Landstingsstyrelsen ska leda, styra och samordna förvaltningen av landstingets angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska uppmärksamt följa de förhållanden som kan inverka på utvecklingen av den verksamhet som bedrivs eller finansieras av landstingets nämnder. Med landstingsstyrelsens ledande ställning följer att den har till uppgift att skaffa sig en överblick över hela kommunalförvaltningen. Av styrelsens reglemente framgår att landstingsstyrelsen, som ett led i uppsiktsplikten, kommer att kalla nämndernas presidier till regelbundna träffar för uppföljning av nämndernas verksamheter (reglemente Landstingsstyrelsen).

Nämnder

Nämnderna ska utöva ledningen av den verksamhet som faller inom nämndens ansvarsområde. Nämnderna fördelar och styr hälso- och sjukvården och tandvården inom av fullmäktige beslutade ramar. Nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs effektivt och efter fastställda mål och riktlinjer. I reglementena står att nämnderna har följande uppgifter som direkt anknyter till planerings- och uppföljningsprocessen:

- Planera hälso- och sjukvård och tandvård ur ett övergripande befolkningsperspektiv.

LANDSTINGET BLEKINGE

- Till landstingsstyrelsen utarbeta investeringsförslag inom hälso- och sjukvården och tandvården
- Fastställa budget och verksamhetsplan inom de av fullmäktige fastlagda ramarna
- Följa upp verksamhet och ekonomi samt redovisa förknippade rapporter etc. till landstingsstyrelsen
- Svara för att verksamheten utförs på ett rationellt och ekonomiskt sätt, att räkenskaperna är rättvisande och den interna kontrollen är tillräcklig
- Till styrelsen lämna uppgifter om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret samt lämna de uppgifter som styrelsen kan behöva
- Vid befarad väsentlig avvikelse från ansvar självmant och utan dröjsmål skriftligen informera styrelsen och vidta åtgärder (reglementen för nämnden för Blekingesjukhuset, primärvårds- och tandvårdsnämnden, nämnden för psykiatri och habilitering).

Planering

1. Landstingets *vision* och *verksamhetsidé* anger riktningen på vad landstinget vill uppnå på längre sikt.
2. Landstingets *årsredovisning* är startpunkt för planeringen av nästkommande kalenderår. Genom uppföljning av måluppfyllelsen tydliggörs vad som behöver åtgärdas samt om det finns behov av förändring av målformuleringar.
3. Nämndernas *verksamhetsberättelser* fastställs i februari. Verksamhetsberättelserna innehåller bl.a. nämndernas resultat och måluppfyllelse för det gångna året och en omvärldsanalys med fokus på framtida utmaningar. Dessa utgör en del av planeringsunderlaget inför nästkommande kalenderår och den långsiktiga planeringen.
4. Landstingets *planeringsförutsättningar* är ett stöd för den politiska ledningen att göra sina värderingar och omsätta dessa till politiska prioriteringar i landstingsplanen och tillhörande budget. Planeringsförutsättningarna innehåller en omvärldsanalys och prognos av utvecklingen i länet inom områden som påverkar landstingets framtida verksamhet. Utifrån planeringsförutsättningarna görs analyser och slutsatser kring viktiga områden att sätta fokus på och ta hänsyn till kommande år.

Planeringsförutsättningar, landstingsplanen och årsredovisningen är tillsammans grunden för den fortsatta planeringsprocessen för kommande år. I februari ges en muntlig redovisning av planeringsförutsättningarna i landstingsstyrelsens arbetsutskott. Syftet är att starta upp det politiska beredningsarbetet.

5. I mars eller början av april sker en *boksluts- och budgetdialog* mellan LSAU och nämndpresidierna. Utgångspunkterna för dialogerna är nämndernas resultat och måluppfyllelse i verksamhetsberättelserna och nämndernas budgetförutsättningar inför nästkommande år.
6. I mitten av mars sker *planeringsdialoger* mellan landstingets tjänstemannaledning och förvaltningsledningarna. Dialogerna följer de anvisningar som finns upprättade och behandlar bl.a. erfarenheter från bokslutet och förvaltningarnas omvärldsbevakning.

Investeringsprocessen har en något annorlunda beredningsgång än övrig budget. På tjänstemannanivå sker en kartläggning av verksamheternas investeringsbehov.

LANDSTINGET BLEKINGE

Kartläggningen sker med uppdelning på fyra områden, fastighet, medicinteknik, IT och övriga inventarier. En prioritering och tidsplanering utifrån behoven och budget genomförs på tjänstemannanivå och ligger till grund för framtida beslutsunderlag om investeringsplan.

7. I mars presenteras *planeringsförutsättningarna* som ett informationsärende i landstingsstyrelsen.
8. Beredning av *landstingsplan och budget* startar i LSAU i slutet av mars. Vid varje ny mandatperiod görs en mer omfattande revidering av landstingsplanen. Vid revideringen arbetar den styrande majoriteten in sina planerade satsningar och förändringar för den kommande mandatperioden. Även målområdena och de övergripande strategiska målen omfattas av revideringen.
9. I början av maj anordnas en *budgetberedning* för politiker och tjänstemän. På budgetberedningen redovisar tjänstemän gemensamma övergripande mål, utvecklingsfrågor i landstingets verksamhet, ekonomiska förutsättningar för planperioden och investeringsplanering mm för vidare politisk beredning.
10. I mitten av maj bereds förslag till landstingsplan och budget (inklusive investeringsplan) i LSAU.
11. Förslag till *landstingsplan och budget* (inklusive investeringsplan) beslutas av landstingsstyrelsen i början av juni.
12. Landstingsfullmäktige fastställer *landstingsplan och budget* i mitten av juni. Landstingsplanen uttrycker de politiska ambitionerna för mandatperioden och innehåller övergripande mål, ekonomiska ramar samt eventuella uppdrag till nämnderna. Budgeten uppdateras årligen utifrån nya ekonomiska förutsättningar. Det årliga budgetbeslutet kan också innehålla särskilda satsningar kopplade till de övergripande målen.
13. Landstingsplanen i kombination med fastställda program, policies och andra övergripande styrdokument är utgångspunkten för det uppdrag som landstingets nämnder har att hantera. *Planeringsdirektiv* till nämnderna utarbetas i anslutning till beslut om landstingsplan och budget i juni. Av landstingsplan och tillhörande planeringsdirektiv ska det framgå vilka politiska mål och uppdrag som ska hanteras av vilka nämnder. Detta ger nämnderna förutsättningar att kunna starta upp arbetet med verksamhetsplan och budget.
14. Landstingsstyrelse och nämnder utarbetar årligen *verksamhetsplan och budget* (inkl. intern kontrollplan) utifrån de av fullmäktige beslutade ramarna. Nämndens verksamhetsplan och budget upprättas i samspel mellan förvaltningsledning och nämnd. Förvaltningen tar fram förslag på verksamhetsplan och budget.

Verksamhetsplanen upprättas enligt fastställda mallar och anvisningar. I verksamhetsplanen konkretiserar nämnden de övergripande målen i landstingsplanen till årliga åtaganden och uppföljningsbara mål och mått. Nämndernas årliga åtaganden ska vara förenliga med målen i landstingsplanen och bidra till att de uppnås. Nämndens verksamhetsplan kan också kompletteras med specifika uppdrag och mål inom sitt verksamhetsområde. Hänsyn tas även till lagstadgade planer, politiska

LANDSTINGET BLEKINGE

inriktningsdokument, lagar och regler samt uppföljningar och utvärderingar av genomförd verksamhet.

Nämndens verksamhetsplan och budget beslutas i september.

Uppdrag till primärvårdsverksamheten är reglerat i lagen om valfrihetssystem (LOV) och finns beskrivet i dokumentet *Regelbok och uppdragsbeskrivning för Hälsoval i Blekinge*.

Uppdragsbeskrivningen och regelboken uppdateras årligen och ska säkerställa att det finns en tydlig koppling till landstingets övergripande styrdokument Landstingsplanen. Landstingsstyrelsen tar beslut om uppdragsbeskrivningen och regelboken september eller oktober.

15. I slutet av september sker *dialog* mellan tjänstemannaledning och förvaltningsledning. Syftet med dialogen är bl.a. att följa upp nämndernas delårsbokslut och nedbrytning av de övergripande målen i nämndernas verksamhetsplaner. LSAU och nämndpresidierna har motsvarande dialog.
16. Under november beslutar landstingsstyrelsen om finansplanen inkl. utdebitering och fastställande av avgifter och finansiella förändringar.
17. I november fastställs förvaltningens årliga handlingsplan(er). Handlingsplanerna ska innehålla operativ planering och budget för året samt de initiativ som krävs för att nämndens årliga mål och uppdrag ska uppnås.
18. Senast i december informeras nämnden om förvaltningens handlingsplan(er) för året.

Uppföljning och intern kontroll

1. Under året sker uppföljning genom månadsrapportering, delårsrapportering och årsbokslut. Månadsrapporteringen är förenklad eller fördjupad. Fördjupad månadsrapportering sker efter februari och oktober. Förenklad månadsrapportering sker efter april, maj, juli, september samt november. Månadsrapporterna kommuniceras med respektive nämnd och för landstinget till landstingsstyrelsen vid närmast efterföljande möte.

Landstingsfullmäktige har fastställt ett reglemente för god hushållning och intern kontroll som tydliggör ansvaret för den interna kontrollen samt på vilket sätt uppföljningen av den interna kontrollen ska ske.

2. Avrapportering för januari – mars (delårsrapport 1) behandlas i nämnderna i april/maj.

Vid delårsrapportering sker även dialogmöte på tjänstemannanivå, första dialogmötet sker under april månad.

3. En samlad delårsrapport för landstinget januari – mars behandlas i landstingsstyrelsen och landstingsfullmäktige i maj/juni.
4. Avrapportering för januari – augusti (delårsrapport 2) behandlas i nämnderna i september/oktober.

LANDSTINGET BLEKINGE

5. En samlad delårsrapport för landstinget för januari – augusti behandlas i landstingsstyrelsen och landstingsfullmäktige i oktober/november. Dialogmöte på tjänstemannanivå genomförs under september. LSAU och nämndpresidierna har motsvarande dialog.
6. Nämndernas verksamhetsberättelse inkl. avrapportering av den interna kontrollen behandlas i nämnderna i februari.
7. Landstingets samlade årsredovisning inkl. avrapportering av den interna kontrollen behandlas i landstingsstyrelsen i mars respektive landstingsfullmäktige i april.

Samverkan

Landstinget Blekinge har tillsammans med de fackliga organisationerna tecknat ett avtal, Samverkan landstinget Blekinge, med målet att arbeta för en väl fungerande verksamhet där medarbetarna känner delaktighet, motivation och tar ansvar för sitt arbete. Samverkan på landstingsnivå sker mellan representanter från landstingsledningsgruppen och representanter för arbetstagarorganisationerna i den landstingsövergripande samverkansgruppen (LSG). Denna möts fyra till åtta gånger per år och i den årliga planeringen finns bland annat uppföljning av årsbokslut, planeringsförutsättningar, landstingsplan och budget på agendan för information och dialog innan beslut.

Uppföljning och revidering

Landstingsdirektörens stab ansvarar för att årligen följa upp tillämpningen av ovanstående process och vid behov föreslå revideringar.